

Iqoxe no té un pla d'autoprotecció aprovat per Protecció Civil

Les empreses químiques demanen més agilitat a l'administració per homologar els documents

La planta d'Iqoxe a la Canonja, després de l'explosió | ACN

Iqoxe no disposa actualment d'un pla d'autoprotecció aprovat per Protecció Civil. Es tracta d'un document obligatori per a les empreses químiques i cal que estigui validat per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya. La llei preveu multes de fins a 600.000 euros i contempla també la "clausura temporal de la instal·lació" en tractar-se d'una "infracció molt greu".

Fonts de la Federació Empresarial Catalana del Sector Químic (FedeQuim) i de l'Associació Empresarial Química de Tarragona (AEQT) demanen més agilitat a l'administració a l'hora d'homologar els documents. Un tràmit que es pot allargar mesos i que genera inseguretat jurídica a les empreses. L'administració assegura a l'ACN que si el pla no està validat, és com si no existís.

El pla d'autoprotecció (PAU) és un document que s'aplica en un àmbit que estigui exposat a situacions de risc i que recull un conjunt de mesures destinades a preveure, prevenir i controlar els perills, així com donar una resposta adequada a les emergències i garantir la integració d'aquestes actuacions a les del sistema públic. Són les empreses les que l'han d'elaborar i presentar a la Direcció General de Protecció Civil, que l'homologa si el troba correcte.

En cas que no sigui així, s'han de fer els canvis pertinents. Finalment, la Comissió de Protecció Civil

de Catalunya li ha de donar el vistiplau, "amb l'informe previ favorable de l'ajuntament corresponent".

Es tracta d'un pla obligatori per a les indústries afectades per la normativa Seveso de risc químic, com és el cas d'Iqoxe i altres associades a l'AEQT. I com a tal, la llei preveu sancions en cas que no el tinguin. En concret, multes de "fins a 100.000 pessetes", uns 600.000 euros -la llei és del 1997-. L'articulat també indica que es pot ordenar "la clausura temporal del local, del centre o de la instal·lació, o la suspensió temporal de les activitats de risc". Està catalogat com a "infracció molt greu".

El cas d'Iqoxe

Arran de l'explosió el passat 14 de gener, el Síndic de Greuges va obrir una investigació d'ofici. Per avaluar la tasca de l'administració, va fer peticions d'informació a diferents col·lectius, ajuntaments i organismes de la Generalitat, entre els quals hi havia la Direcció General de Protecció Civil (DGPC). Una de les preguntes que va fer és si IQOXE disposava d'un pla d'autoprotecció, i la DGPC va respondre que "actualment consta en tramitació" la darrera versió presentada, del 29 de novembre del 2019. I afegia: "Prèviament s'havia presentat una versió en data 11 de novembre de 2017 i posteriorment en data 27 de novembre de 2018, amb informe tècnic desfavorable de la DGPC en ambdós casos".

L'organisme confirma aquestes dades a l'ACN i assenyala que actualment Iqoxe no té un pla d'autoprotecció homologat. També concreta que els plans d'autoprotecció tramitats per la companyia el 2017 i el 2018 no es van aprovar "i per tant no van passar de proposta". Sobre les mesures d'autoprotecció que tenia l'empresa el dia de l'explosió que va costar la vida a tres persones, el 14 de gener, la DGPC és taxativa: "Les mesures d'autoprotecció passen inicialment per disposar del Pla d'Autoprotecció homologat i en aquest cas no existeix".

Iqoxe reconeix a l'ACN que, efectivament, no té un pla d'autoprotecció aprovat; però assegura que és per la lentitud de l'administració a l'hora de validar-los. De fet, afirma que el pla que va presentar el 2017 no va tenir resposta de la DGPC fins el "març del 2019", quan va demanar "aclariments". Era el moment en que la companyia estava ultimant una ampliació de la planta que comporta, de retruc, la presentació d'un nou informe de seguretat i d'un nou pla d'autoprotecció. Aquest darrer document es va presentar el 29 de novembre del 2019 i no es va arribar a homologar mai perquè arran de l'explosió la Generalitat va demanar que tota la documentació es fes des de zero.

Segons l'empresa, la nova versió es va presentar el 30 de març. L'endemà, la companyia va consultar a Protecció Civil sobre quin pla s'ha d'aplicar fins que s'homologui. L'empresa ha explicat a l'ACN que la resposta va ser: "Si una activitat que té en procés d'homologació el seu PAU té una emergència, pot aplicar el PAU que està en procés d'homologació, atès que és l'instrument més actual del que disposa per gestionar les emergències". Aquesta afirmació contrastaria amb la que la mateixa DGPC ha transmès a l'ACN, referent a que "les mesures d'autoprotecció passen inicialment per disposar del Pla d'Autoprotecció homologat i en aquest cas no existeix".

Fonts de l'empresa també comenten que cada vegada que s'ha fet una ampliació de la fàbrica s'ha elaborat un nou pla d'autoprotecció, però que la lentitud en la validació ha fet que es produís abans una nova ampliació que l'homologació del pla anterior.

Endarreriment generalitzat

Altres empreses del sector químic d'arreu de Catalunya han tingut problemes per a l'homologació dels seus plans d'autoprotecció. Fonts de FedeQuim i l'AEQT reconeixen a l'ACN que treballen amb l'administració "per tal que les tramitacions puguin ser més àgils i els terminis de resposta puguin escurçar-se en els processos d'homologació d'aquests plans". Les companyies són

conscients de la situació d'inseguretat jurídica en la qual es troben, amb el risc de ser multades o fins i tot clausurades.

Iqoxe vol reobrir quatre plantes més a l'agost

Paral·lelament, Iqoxe continua amb la intenció de recuperar el ritme de l'activitat que tenia abans de la deflagració. Tal com han avançat diferents mitjans, la voluntat de la companyia és poder tornar a engegar quatre plantes de derivats d'òxid d'etilè a l'agost. La cinquena planta de derivats de la fàbrica de la Canonja (Tarragonès) és la que va patir l'explosió. Cal recordar que el passat 13 de maig ja va reobrir la planta d'òxid d'etilè.

L'empresa assenyala que la reobertura d'aquestes quatre plantes és "imprescindible" per garantir la viabilitat de l'empresa, que "ara mateix està compromesa", asseguren. La raó és que la planta d'òxid d'etilè que està en marxa treballa al 20% de la seva capacitat, per abastir els clients. La producció restant se la queda IQOXE per fer funcionar les plantes de derivats, que encara estan tancades. Tot i això, per garantir la seguretat i el manteniment de les instal·lacions s'ha reincorporat el 80% de la plantilla -76 persones-. Això, per l'empresa, suposa un desequilibri que no pot assumir a llarg termini.

Des d'Iqoxe s'apunta que les quatre plantes que es volen reobrir no es van veure gaire afectades per l'ona expansiva de la deflagració i que s'està fent un procés de revisió per tal que estigui tot a punt per l'agost. A més, cal presentar davant la Generalitat diferents informes, tal com va passar per reobrir la planta d'òxid d'etilè. Alguns s'estan acabant de redactar i la companyia té la intenció de presentar-los en els propers dies o setmanes.

Finalment, l'empresa es compromet a no refer la planta accidentada fins que no hi hagi una resolució judicial, que continua sota secret de sumari.

()